नुग्रहकारक !। यज्ञभागं गृहाणेमं वासुदेव ! नमोऽस्तु ते। अनेनावाह्य देवेशं कुर्यात् कौतुकमोचनम्। मुञ्चामि त्वेति (३०) सूक्तेन देशिकस्यापि मोचयेत्। पाद्यं हिरण्मयेनार्घ्यं (३१)मतो देवेति(३२) चार्घ्यकम्। मधुवाता(३३)मधुपर्कं मयि गृह्णामि(३४) चाचमेत्। अक्षन्नमीमदन्तेति(३५)किरेद्दूर्वाक्षतं बुधः। काण्डात्(३६)निर्मञ्छनं कुर्याद्गन्धं गन्धवतीति(३७)च। तत्त्वा यामीति(३८)माल्यञ्च इदं विष्णुः(३९)पवित्रकम्। बृहस्पते (४०) वस्त्रयुग्मं वेदाहमित्युत्तरीयकम्। (४१) महाव्रतेन(४२)सकली पुष्पं चौषधयः(४३)क्षिपेत्। धूपं दद्याद्धूरसीति (४४) बिभ्राट्सूक्तेन (४५) चाञ्जनम्। युञ्जन्तीति (४६)च तिलकं दीर्घायुष्टेति(४७)माल्यकम्। इन्द्रं विश्वेति (४८)छत्रन्तु आदर्शन्तु विराजतः। (४९) चामरन्तु विकर्णेन भूषां रथन्तरेण(५०) च। व्यजनं वायुदैवत्यैर्मुञ्चामि त्वेति (५१) पुष्पकम्। वेदाद्यैः संस्तुतिं कुर्याद्धरेः पुरुषसूक्ततः। सर्वमेतत्समं कुर्यात् पिण्डिकादौ हरादिके। देवस्योत्थानसमये सौपर्णं (५२) सूक्तमुच्चरेत्। उत्तिष्ठेति(५३)समुत्थाप्य शय्याया मण्डपे नयेत्। शाकुनेनैव सूक्तेन देवं ब्रह्मरथादिना। (५४) अतो देवेति (५५) सूक्तेन प्रतिमां पिण्डिकां तथा। श्रीसूक्तेन च शय्यायां विष्णोस्तु सकलीकृतिः। मृगराजं वृषं नागं व्यजनं कलसं तथा। वैजयन्तीं तथा भेरीं दीपमित्यष्टमङ्गलम्। दर्शयेदश्वसूक्तेन (५६) पाददेशे त्रिपादिति (५७)। उखां पिधानकं पात्रमन्दिकां दर्विकां ददेत्। मुषलोलूखलं दद्याच्छिलां सम्मार्जनीं तथा। तथा भोजनभाण्डानि गृहोपकरणानि च। शिरोदेशे च निद्राख्यं वस्त्ररत्नयुतं घटम्। खण्डखाद्यैः पूरयित्वा स्नपनस्य विधिः स्मृतः" ५८अ०

(५८अ० प्रतीकसूचितामन्त्राः यथा

(१) "विष्णवे शिपिविष्टाय स्वाहा" यजु०२०।२२

(२) "चित्रं देवानामुदगादनीकं चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेराप्राद्यावा पृथिवी अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च" ऋ० १।११५।१।

(३) "अग्निर्ज्योतिर्ज्योतिरग्निः स्वाहा। सूर्यो ज्योतिर्ज्योतिः सूर्यः स्वाहा। अग्निर्वर्च्चो ज्योतिर्वर्च्चः स्वाहा। सूर्यो वर्च्चो ज्योतिर्वर्च्चः स्वाहा। ज्योतिः सूर्यः सूर्यो ज्योतिः स्वाहा" यजु० ३।९

(४) "मधुवाता ऋतायते मधु क्षरन्ति सिन्धवः। माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः" यजु० १३।२७ अत्र एकैव ऋक् पाठ्या।

(५) "हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे इत्यादि प्राग्वत्।

(६) "इमं मे वरुण ! श्रुधी हवमद्या च मृडय। त्वामवस्युराचके" यजु० २१।१

(७) "घृतवती भुवनानामभिश्रियोर्वी पृथ्वी मधुदुघे सुपेशसा" यजु० ३४।४५

(८) अतो देवा अवन्तु व इत्यादि प्राग्वत्।

(९) "सप्त तेऽग्ने ! समिधः सप्त जिह्वाः सप्त ऋषयः सप्तधामप्रियाणि। सप्त होत्राः सप्तधा त्वा यजन्ति सप्तयोनीरापृणस्व घृतेन स्वाहा" यजु०१७।७९

(१०) द्रुपदादिव मुमुचानः स्विन्नः स्नातो मलादिव। पूतं पवित्रेणेवाज्यमापः शुद्धन्तु मैनसः" यजु०२५।२०

(११) "आपोहि ष्ठा मयोभुवस्तान ऊर्जे दधातन। महे रणाय चक्षसे" ऋ०१०।९।१

(१२) "पावमानसूक्तम् स्वादिष्ठयेत्यादि हिन्वन्तीत्यन्तम् पञ्चषष्ठिसूक्तात्मकम् मत्कृत तुलादानादिपद्धतौ १६७ अवधि १८५पृ० पर्यन्ते दृश्यम्। यजुर्वेदोक्तं पुनन्तु पितर इत्यादि नवर्चं तत्रैव २०६पृ०दृश्यम्

(१३)समुद्रं गच्छ स्वाहा। अन्तरिक्षं गच्छ स्वाहा देवं सवितारं गच्छ स्वाहा। यजु० ६।२१

(१४) "शन्नोदेवीरभीष्टय आपो भवन्तु प्रीतये। शंयोरभिस्रुचन्तु नः" ऋ० १०।१।४

(१५) "हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे इत्यादि प्राग्वत्।

(१६) "इमं मे गङ्गे यमुने ! सरस्वति ! शुतुद्रि ! स्तोमसचतापरुष्णया। असिक्न्या मरुद्वृधे वितस्तयाऽऽर्जीकीये शृणुह्यासुषोमया" ऋ०१०।७५।५

(१७) "तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः। दिवीव चक्षुराततम्" ऋ०१।२२।२०

(१८) "याओषधीः सोमराज्ञीर्बह्वीः शतविचक्षणाः। तासामसि त्वमुत्तमारं कामाय शं हृदे" यजु०१२।९२

(१९) "यज्ञायज्ञा वो अग्नये गिरा गिरा च दक्षसे। प्रप्र वयममृतं जातवेदसं प्रियं मित्रं न शंसिषम्" ऋ०६।४८।१

(२०) "पयः पृथिव्यां पय ओषधीषु पयो दिव्यन्तरिक्षे पयोधाः। पयस्वतीः प्रदिशः सन्तु मह्यम्" ऋ०१८।३६

(२१) "याः फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्पिणीः। बृहस्पतिप्रसूतास्ता नोमुञ्चन्त्वंहसः" यजु०१२।८९

(२२) "विश्वतश्चक्षुरुत विश्वतोमुखो विश्वतोबाहुरुत विश्वतस्पात्। सं बाहुभ्यां धमति सं पतत्रैर्द्यावाभूमी जन-